

INFORMACIJA

TARPTAUTINĖ JONO KAZLAUSKO KONFERENCIJA

1998 m. lapkričio 6 d. Vilniaus universitete įvyko trečioji Jono Kazlausko konferencija „Jono Kazlausko diena: istorinės gramatikos dalykai“, šįkart – tarptautinė. Žymaus kalbininko atminimui skirtas konferencijas kas dveji metai rengia VU Baltų filologijos katedra¹. Konferencijoje buvo numatyta perskaityti 14 pranešimų², tačiau negalėjus atvykti A. Breidakui („Verba *būt/ byut*¹ preterita formas ar sakni *buv-/byv-* latviešu valodā“), P. Diniui („Zur Decius' Variante des *linguagium Lithuanicum quadripartitum*. Baltische Sprachen und Kulturen in der Renaissance“), K. Liukkonenui („Dėl lietuvių veiksmažodžio formos *-yrà* kilmės“), G. Michelinui („Baltų ir slavų kalbų veiksmažodžio bendri modeliai“) ir W. Smoczyńskiui („Problematyka etymologiczna sufiksów *-dyti* i *-styti*“), išklaudyti devyni pranešimai.

A. Kaukienė (Klaipėda) apžvelgė Jono Kazlausko indėlį į lietuvių ir baltų veiksmažodžio istorijos tyrinėjimus. Tiesiogiai ar bent iš dalies veiksmažodžio problematikai buvo skirti trys pranešimai. A. Holvoetas (Varšuva-Vilnius) argumentuotai įrodinėjo, kad tokios neveikiamosios rūšies konstrukcijos, kaip lie. *namai pradėti statyti* ir *namus pradėta statyti*, la. *māja iesākta celt* ir *māju iesākts celt*, esančios netiesioginis objekto nominatyvo atspindys. N. Ostrowskis (Krokuva) aptarė keletą tariamų pirminių *ia* kamieno lie. prezensų: *skūsti*, *skūndžia*; *jūngti*, *jūngia* ir kt.

¹ Apie pirmąsias dvi konferencijas žr.: Blt XXXVIII (1) 117 tt.; XXX (1) 116. Trečiąją konferenciją parėmė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas.

² Jų tezes žr.: Jono Kazlausko diena: istorinės gramatikos dalykai. Tarptautinės konferencijos programa ir tezės, red. R. Venckutė, Vilnius, 1998 m. lapkričio 6 d., Vilnius, Baltų filologijos katedra, 1998, 40 p.

T. Eythorssonas (Mančesteris) analizavo finitinių veiksmažodžių pronominalinę klitizaciją baltų kalbose.

Trijuose pranešimuose gvildenti lie. tarmių fonetikos ir morfologijos klausimai. A. Girdenis su L. Muriniene (Vilnius) remdamiesi eksperimentiniais tyrimais įrodė, kad kirčio atitraukimas iš akūtinių galūnių rytinėje šiaurės žemaičių tarmėje yra visai nesenas reiškinys, pirmiausia prasidėjęs balsinėse galūnėse. Jaunas mokslininkas V. Kardelis (Vilnius) remdamasis Linkmenų ir aplinkinių šnektų slavizmais iškėlė hipotezę, kad junginių *l, r, s/-V^e* nevienodą distribuciją tarmėse galima aiškinti kiekybiniu šnektų vokalizmo pakitimu, turėjusiu vykti dar prieš junginio *le* pakitimą. R. Rinkauskienė (Vilnius) pranešime aptarti uteniškių tarmės vyriškojo linksniavimo kamienai.

V. Čekmonas (Vilnius) savo pranešime Pabaltijo kalbų sąjungos idėją grindė fonetikos paralelėmis, jungiančiomis lietuvių ir Pskovo srities tarmes. S. Temčino (Vilnius) pranešimas buvo skirtas lie. *nařvas* etimologinei analizei (pranešėjas įrodinėjo šį žodį galint būti germanizmu).

Bonifacas Stundžia

KONFERENCIJA, SKIRTA KAZIMIERUI JAUNIUI

1998-ieji metai – data, dvejaip susijusi su K. Jauniaus vardu. Praėjo 150 metų nuo K. Jauniaus gimimo (1848 m.) ir 90 metų, kai jis mirė (1908 m.). 1998 m. kalbininkai šias datas paminėjo konferencija „Lietuvių kalba: tyrėjai ir tyrimai“. Kaip žinia, konferencijas tokiu pavadinimu kasmet rengia Lietuvių kalbos instituto Kalbos istorijos ir dialektologijos skyrius; K. Jauniui skirtą konferenciją Lietuvių kalbos instituto mokslininkai organizavo kartu su Vilniaus pedagoginio universiteto lituanistais. Konferencija vyko Pedagoginiame universitete spalio 22–23 d. Į ją buvo at-